

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 156. szám.

Kedd, július 11.

Höfer mai jelentései.

Orosz hadszíntér.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

A tegnapi nap aránylag csendesen telt el.

Az ellenség egyes előretöréseit visszautasítottuk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszíntér.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzó harcvezetésén a harci tevékenység a tüzérség tüzelésére és légi harcokra szorítkozott.

Tengeri repülőgépeink az Adria művekre újra bombákat dobtak.

A Brenta és Etsch közt több helyen elkeseredett harc folyt. A Cima Diecitől délkeletre levő vonalaink eilen alpinikből álló nagy haderő több támadást intézett, amelyeket azonban a tizenhetes és hetvenes számú gyalogezredünk osztagai az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett visszavertük. Több mint nyolcszáz halott olasz fekszik árkaik előtt. Az olaszoknak egy ellentámadása meghegyesült a Monte Tinterotto vidékén. A Brand völgytől keletre fekvő szakaszon alpiniek Valmorbiánál és a Monte Cornonál támadtak, elfoglalták az utóbbi hegyet, de a bátor tiroli országos lövészek egy ellentámadása következtében újra elvesztették. Katonáinknak itt 450 olasz adta meg magát.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Délkeleti hadszíntér.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A Novara cirkálónk elsüllyesztett öt angol őrhajót.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Események a tengeren:

Kilencedikén hajnalban a Novara nevű cirkálónk az Otrantói tengerszorosban négy illetőleg a valamennyi ez alkalommal elfogott tengerész vallomása szerint öt felfegyverzett angol őrhajóból álló csoporttal találkozott és tüzérségi tüzzel az összes hajókat megsemmisítette. Az összes őrhajók lángokban süllyedtek el, három kazánrobbanás után. A leénységből a Novara csak 9 angolt tudott megmenteni.

Flojtáparancsnokság.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 10.

A nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati hadszíntér:

A Somme két oldalán a súlyos harc tovább tart. Vitéz csapataink minduntalan visszautasítják a támadó rohamállásait és ahol az egymásután sűrű hullámokban támadó ellenség elől átmenetileg ki kellett térniük, ott gyors ellentámadással ismét visszavetették az ellenséget. Egy rohammal újból elragadtuk a Trones erdőcskét, az oda bonyomult

angoloktól, a La Maisonette majort és Barlaux falut pedig a franciáktól és Hubecourt irányában előre küzdöttük magunkat.

Auxvillersért szakadatlanul folyik a küzdelem ember ember ellen.

Biaches faluban a franciák megvetették lábukat.

Barlaux és Elloy között intézett számos támadásuk a legnagyobb veszteségek mellett egytől egyig összeomlottak.

Tovább nyugatra zárótűzünk megakadályozta őket abban hogy arkaikat elhagyják.

A tenger és Ancre között, az Aisne vidékén, a Champagneban és a Maastól keletre a tüzérségi harcok időnként megélánkülnek.

Gyalogsági tevékenységre Varnetentől nyugatra, Armentierestől keletre, Tahure vidékén és az Argonneok nyugati szélén került a sor, ahol az előretérő francia osztagokat visszavetettük.

Hulluchnál, Givenchynél és Varuuts irányában jó eredménnyel robbantottunk.

A repülőtevékenység mindkét oldalról igen élénk volt. Repülőink lelőtték öt ellenséges repülőgépet (egyét Nieport furdónél, kettőt Cambraynél és kettőt Bapuaumnál), továbbá két kötött léghajót és pedig egyet a Somme, egyet pedig a Maas vidékén. Walz és Gerlich főhadnagyok a negyedik, Leffers hadnagy az ötödik, Parschau hadnagy pedig a nyolcadik ellenfelét tették harcképtelenné. Az utóbbinak kiváló szolgálati elismerésül a császár öfelsége a Pour le merite rendjelét adományozta.

Keleti hadszíntér.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 10.

A nagy főhadiszállás jelenté:

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal északi részén, eltekintve a Skrobora vidékén (Gorodiscetől keletre) ellenünk intézett támadásokat, nincs lényeges esemény.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

A Stochod vonal ellen tapogatózva előreigyekvő ellenséget mindenütt visszavetettük.

Hasonlóképp megfűsultak az ellenség előretörései Lucktól nyugatra és délnyugatra.

Német repülőrajok Stochodtól keletre sikeresen megtámadták az ellenséges szállásokat.

Bothmer gróf tábornok hadserege:

Járőrtevékenység és sikeres harcok az előterepen.

Balkán hadszíntér.

Budapest, július 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 10.

A nagy főhadiszállás jelenté:

Balkán-hadszíntér:

Doiran tótól délre előőrseink tüzelésükkel visszaverték az ellenséges osztagokat.

A köztisztviselők segélye.

— július 10.

A képviselőházban napirendre kerültek a pénzügyi javaslatok s hogy ezek között elsősül a tisztviselők segélyére vonatkozót vették elő, az koránsem a véletlen műve, A törvényhozás jelezni kívánta a maga részéről is, hogy teljesen osztja az ország közfelfogását, nagyra értékeli azt az odaadó, fáradhatatlan buzgalmat és egészen tudatában van annak az önmegtartózkodásnak, melyet hosszú türelemmel a drágaság iránt tanúsított. Ez az erkölcsi méltánylás adta meg a tisztviselők javaslatának az elsőséget.

Az erkölcsi méltánylással azonban karöltve járt az anyagi méltánylás is. A legkülönbözőbb pártok felfogásában egyöntetű a vélemény, hogy ameddig csak az állam pénzügyi tehetsége bírja, addig a határig okvetlenül el kell menni a tisztviselők igényeinek a honorálásában. És legelől járt ebben a kormány, melynek képviselőjében T e l e s z k y János pénzügyminiszter mindjárt a tárgyalások elején előterjesztette azokat a messzeemenő módosításokat, melyek tagadhatatlanul lényegesen megjavítják a köztisztviselők háborús segélyezését.

A segélytöbblet most 140 millióra fog rugni kiostás alatt álló 96 millióval

szemben, tehát 44 millióval nagyobb lesz a köztisztviselők segélyezése. A segély minimuma is megnövekedett, a tisztviselőknél 400-ról 600ra, az altisztjeknél és szolgálknál 200-ról 300 koronára. Hiszen igaz, hogy ezeknél messzebbmenő kívánások is jutottak kifejezésre és hogy a mai drágasági viszonyok között bizony a tisztviselőknél elkelve nagyobb segély is, de számot vetve az államkincstár iránt halomra gyülemlt igényekkel, amelyek mind kielégítésre várnak s az adóterhekre, amelyek az adózóképességet ugyis elég kifeszítik, a tisztviselői érdekek leghívebb támogatója is kénytelen belátni, hogy a kormány jóakarata megtalálta a középutat a méltányosság és a lehetőség között.

Nyugodtak vagyunk arra nézve, hogy a tisztviselők ezzel a megoldással befogják érnei és az a nagy erkölcsi elégtétel, mely érdemeik általános elismerésében olyan fölemelően nyilvánult meg, kárpótolni fogja őket a lehetőségek és a többi igények kötelező szemmel tartásáért.

És bizonyosak vagyunk abban is, hogy viszont az államnak ez a 44 milliós teherföllet bődégesen megterül abban a lendületben, melyet ez a méltányosság a közszolgálati alkalmazottak hivatali buzgalmanak elmaradhatatlanul kölcsönözni fog.

HIREK.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontál vármegye közigazgatási bizottsága dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével tegnap tartotta július havi rendes ülést, amelyen részt vettek: Jankó Agoston udvari tanácsos alispán, dr. Vincze Erő m. főjegyző Tóth István min. tanácsos pénzügyigazgató, Kéler Akos m. főügyész, Dr. Vattay Dezső m. árvaszéki elnök, dr. Haidegger Lajos m. főorvos, Vámos Ignác műszaki tanácsos, dr. Gadó István kir. ügyész, Grézló János és Cserai Gyula kir. tanfelügyelők, Axmann János kir. főllatorvos Gregersen Nils gazd. felügyelő, dr. Annau Ernő, Dolleschal Lajos közig. bizottsági tagok, Rigó István Farkas Vincze, dr. Horváth Kálmán és dr. Kamenczky Árpád előadók. Az ülésen az elnök főispán üdvözölte a bizottság új tagját Dolleschal Lajost, aki megköszönte a bizalmat a választásért. A legközelebbi ülést a bizottság augusztus 30-ikára tűzte ki. Az ülésen tárgyalt egyes ügyeket hireink között hozzuk.

— A pancsovai tanfelügyelőség köréből. Mint a pancsovai tanfelügyelőség közli, Bugel Jenő a pancsovai kir. tanfelügyelői kirendeltség segédtan-

felügyelője, aki hivatalos működését meg sem kezdette nyugdíjaztatott s ezzel a hivatal kötelekéből teljesen kivált.

— **Esküvő.** Hajós Mihály m. kir. postatiszt ma este fél 7 órakor vezeti oltárhoz Wégling Erzsikét, Wégling István állami elemi iskolai igazgató leányát Nagybecskerekben.

— **A 29. gyalogezred parancsnokának bucsuja.** Bacsilla ezredes. a 29-ik gyalogezred parancsnokát, a király egy gyalogdandár parancsnokává nevezte ki. Ebből az alkalomból az ezredparancsnok a következő parancsban bucsuzott el ezredétől:

Laudon katonák!

Ő cs. és kir. apostoli királyi felségének legfelsőbb kegyelméből egy gyalogdandár parancsnokává neveztettem ki s így el kell töltenem a nekem oly kedves ezredtől válnom, amelyet szerencsém volt az ellenség előtt is vezetnem. Feledhetetlenek előttem az a bátorság és vitézség, amelyet a rohathatni, tatarynovi, a kárpáti és az 1915-ik évi galíciai nyári csatákban tanusítottatok.

Minden egyes résztvevője a dicsőséges időknél, jogos büszkeséggel tekinthet vissza az elmúlt eseményekre, a mikor tökéletesen teljesítette mindenki szent kötelességeit a császár, a király és a haza iránt.

Bizonyos vagyok benne, hogy a fiatalabb bajtársaknak ragyogó példaképpen fog szemük előtt lebegni idősebb testvéreik vitézsége s rajta lesznek, hogy ezeknek vitézségét, halálmegevetését és kötelességteljesítését még fölülmulják. Valamennyi kedves bajtársammal lélekben kezet szorítva, ezt kiáltom bucsuképpen: — Ifju Laudonok előre a győzelemre! — Bacsilla ezredes.

— **Az első hadiszolgáltatási térítési ügyek a közig. bizottság előtt.** A törvény tudvalevőleg megadja a jogot, hogy ha valaki a katonai rekvirálás alkalmával a tulajdonát képező tárgyért fizetett összeget kevésnek tartja, hadiszolgáltatási térítési igényrel lépjen föl. Ezek elbírálására az egyes községekben külön bizottságok vannak, amelyek megállapítják az igényt. E bizottságok határesetét a közigazgatási bizottság elé terjesztik s a mely viszont a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel az ügyet aki azután dönt. Nálunk a közigazgatási bizottság tegnap foglalkozott első ízben ilyen hadiszolgáltatási térítési esetekkel. Négy ügy került a bizottság elé: az egyiknél a fél rekvirált tengeri, a másiknál a rekvirált sertés, a harmadiknál a rekvirált téglák és a negyedik esetben a fél rekvirált tüskés dróttáért fizetett árral nem volt megelégedve. A községi bizottságok valamennyi esetben megállapították az illetők igényét s a közigazgatási bizottság egyszerűen döntés végett fölterjesztette az ügyeket a honvédelmi miniszterhez.

— **A torontái hadiárva.** A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén dr. Wattay Dezső árvaszéki elnök előadta, hogy Torontában az eddig begyűjtött adatok szerint 2700 hadiárva van. Az árva ügyeiben az árvaszék minden szükséges intézkedést megtett.

— **Az adófizetés a háboruban.** Tóth István miniszteri tanácsos pénz-

ügyigazgató a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén előadta, hogy Torontálvármegye mint törvényhatóság területén állami egyenes adók címén a) megállapított tartozás 8,502,885 kor. 58 fillér, b) befizetés 3,389,409 kor. 51 fill. Hátralék 5,113,474 kor. 07 fill. vagyis az össztartozásnak 61%-ka. A folyó évi június havi befizetés 18 881 kor. 61 fillérral kisebb, ellenben a folyó év első felében teljesített befizetés átlagosan 313,947 kor. 77 fillérral nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. Hadmentességi díjban a) megállapított tartozás 334,337 kor. 94 fill. b) befizetés 7,319 kor. 65 fill. Hátralék 337,018 kor. 29 fillér vagyis az össztartozás 98%-ka. A folyó évi június havi befizetés 245 koronával az első félévi befizetés pedig 1,980 kor. 67 fillérral kisebb mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. A hadsegélyezés céljaira szolgáló jövedelemadó címén a) megállapított tartozás 145,749 kor. 31 fill. b) befizetés 65,219 kor. 60 fill. Hátralék 80,529 kor. 71 fill. vagyis az össztartozásnak 55%-a. A lefolyt hóban a pénzügyigazgatóság 9 esetben engedélyezett fizetési halasztást.

— **A második háborus tanév Torontálvármegyében.** Grézli János kir. tanfelügyelő a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén havi jelentésében előadta, hogy június hó folyamán fejeződött be a tanév az összes iskolákban s ezzel kapcsolatban más említésre méltó esemény nem történt. Előadta továbbá, hogy a beérkezett jelentések szerint a tanítók közreműködésével a IV. hadikölcsönbe az Országos Központi Hitelszövetkezet útján 2 millió nyolcszáz ezer és más utakon 2 millió összesen négy millió nyolcszáz ezer korona jegyeztetett. Ezenkívül személyi ügyekről tett jelentést a tanfelügyelő, amelyek közül megemlítjük, hogy Dienstl Emilia nagybecskereki áll. tanítónő címzetes igazgatónő sok évi nagyérdemű munkásság után nyugalmomba vonult.

Cserei Gyula kir. tanfelügyelő a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség vezetője a második háborus tanév befejeztével jelenti, hogy az iskolák a bevonult tanítók hiányát megéreztek ugyan, de az elmúlt tanévben a kirendeltség területén már szünetelő iskola nem volt. Iskoláinak jövő tanévi működése is biztosítva van. Jelentette továbbá, hogy a VI. füzosztályok vizsgáin 118 tanuló sikerrel vizsgázott s végbizonnyítványt nyert. Az 1914—15. tanévben levizsgázott 160, az 1913—14. tanévben 330 tanuló. Ezen tetemes visszaesés a mai rendkívüli időknél magyarázatát. A munkaerő hiánya miatt a serdülő korban levő gyermekeknek a gazdaságban igen nagy hasznát veszik s így iskolába őket nem járathatták. A kirendeltség 36 községének és egy városának iskolái s tanítói által a IV. hadikölcsönön kívül kifejtett tevékenységről számokban kifejezve jelentheti, hogy hivatalainak személyzete s az iskolák s ovodák tanszemélyzete 65.150 K-át jegyzett, az iskolák gyermekek pedig 17.850 K-át jegyeztek, ugyan ezen adatok a III. hadikölcsönél 25.550, illetve 28.100 K-át, az I. és II.-nél 61.300, illetve 58.850 K-át mutatnak vagyis a

tanítók eddig jegyeztek 152 000 K-át, a tanulók, illetve iskolák 104.800 K-át, vagyis összesen 256.800 koronát, ebből 58.850 korona alapokra és alapítványokra esik.

— **A vármegye egészségügye.** Dr. Haidegger Lajos megyei főorvos Torontálvármegye mult havi közegészségügyi viszonyairól a következőket jelentette a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén: A vármegye területén a most elmúlt június havában a közegészségi viszonyok eltekintve az előfordult hólyagos himlő esetektől kedvezőnek mondható. Daczára a legszigorúbban elrendelt és keresztül vezetett óvó intézkedéseknek, a hólyagos himlő Nagyikinda városban 2, Törökbecsén 4, Dolován 7 és Csösztelék (Kendertelep) 1 beteggel szaporodott a már május havában előfordult hólyagos himlő betegeknek a száma, újabban pedig Nagybecskerek városban 5, Beodrán 1, Tamásfalván 3 és Csókán 2 hólyagos himlő eset fordult elő. Egyben felemlíti, hogy 9 községben és pedig: Deszk, Lukácsfalva (Lujza major) Nagyzersebetlak, Ujzóra, Csebze, Kumán, Aracs, Szaján és Csösztelék községekben a hólyagos himlő megszünt. Hogy vármegyénk területén az azelőtt nagyon is ritkán mutatkozott hólyagos himlő esetek előfordulnak a mostani háborus viszonyokban leli magyarázatát, amennyiben ezen betegséget részben hazatérő katonák, részben orosz foglyok, részint gazdasági munkára hozott idegen munkások, de legújabban a vándorló cigányok hurczolták be. A többi heveny fertőző betegségek közül bejelentettek: 55 vörheny, 13 difteritisz, 64 kanyaró, 6 hasi hagymász, 1 hőkhurut és 2 járványos fültömírgylob. Fény községben vörheny miatt az ovodát 3 hétre bezárták.

— **Tűz egy fatelepen.** Könnyen végzetessé válható veszedelmes tűz volt ma hajnalban a Kereskedelmi Részvénytársaság bégaparti fatelepen. A telep nagy kéménye mellett a fűrészporki gyulladt s égni kezdett. A telepen nincs éjjeli őrs ha a szemközti levő Dungszy-gyár gépésze véletlenül észre nem veszi a tüzet, a legvégzetesebb katasztrófa történhetett volna. A gépész tűzjelzést adott, amire a fatelep közelében elhelyezett katonák a tüzhöz rohantak s oltani kezdték. Csakhamar a tüzoltók is megérkeztek s rövidesen eloltották a tüzet, a mely az egész Belvárosra kiterjedhetett volna. A tűz ügyében a rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Nem kötöttek.

Születések: Reinlein Viktória rk., cseléd, fiu. — Kindl Rezső rk. szabó, fiu. — Radics Kozma gk., földmives, fiu. — Schneider Péter rk., földbirtokos, lány. — Bibák Zsuzanna ág. h. ev., fiu. — Milenov Sándor gk., nap-számos, fiu.

Halálozások: Román András rk., 26 éves népf. a cs. és kir. 26. tábori vadász zászlóaljban hősi halált halt. — Czári István rk., 23 éves honvéd a m. kir. 24. honvéd gyalogezredben hősi

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1916. évi július hó 11-én egy előadás. Csak este 9 órakor óriási szenzáció bemutatására kerül:

Május királynője

Előrangú nagyhatású dráma 4 felvonásban, a főszerepben a hájos RITA SACCHETTO.

Ellenséges frontról

A miniszter ur

A próba baba

Háborus felvételek

Böhszát

Komédia

halált halt. — Gombár Zsigmond rk., 30 éves, kereskedősegéd, tüdővész. — Özv. Breszlauer Józsefné rk., 63 éves, agyuta. — Maklenov Péter gk., 70 éves, községi szegény, ütőrelmeszedés. — Brankován Istvánné rk., 33 éves, szervi szívba. — Özv. Matusek Jánosné rk., 40 éves, czukorgyári munkásnő zurozások az egész testben. — Özv. Vitoszav Vitályosné gk., 52 éves, ütőrelmeszedés. — Radu András rk., 6 hónapos görccsök. — Czvetkor Radivoy gk., 2 hónapos, bélhurut. — Csizsár Pálné rk., 75 éves, ütőrelmeszedés. — Jankulovics Panteliemon gk., 39 éves, honvéd a m. kir. 8. honvéd gyalogezredben, tüdőtüdőgúgás. — Weiterschán Fülöp rk., 19 éves, alvadász a cs. és kir. 11. tábori vadász zászlóaljban hősi halált halt.

— **Május királynője.** Egy poetikus, szép filmdráma kerül ma színre a Városi Moziban. „Május királynője“ a címe a drámának a címszerepben Rita Sachetttal, akinek az egyik legszebb alakítása. Azonkívül egy mulatságos bohózat és más érdekes kép is van a Városi mozi mai műsorán.

— **Mezei egerek irtására „Ratin“-tenyészet.** A patkányok, hörszögök, ürögök, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin“-t. Dr. Raebiger újabbán megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin“-nal, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin“ kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin“-tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb fölvilágosítással szolgál a „Ratin“ vezérképviselőség: Budapest, VIII., Rottembiller-utca 30.

Yes-szappan

Ára 3 korona.

Legtökéletesebb és legkellemesebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozonként, — YES KREM 3 korona tégelyenként,

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERENYI BÉLA Diana gyógyszerháza
Budapest, Károly-körút 5.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Az ellenzék és a háború.

Az alkotmánypárt értekezlete. — Andrassy a parlamenti ellenőrzésről.

Budapest, július 11. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Az alkotmánypárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen Andrassy Gyula gróf nyilatkozott a parlamenti ellenőrzésről. Andrassy a többek között a következőket mondta:

— Mindenfelé vádoltak, többek között, hogy fajt accompit teremtettem s nem vittem a pártok elé a parlamenti ellenőrzés gondolatát. Igaz, hogy a parlamenti ellenőrző bizottság tervét nem vittem pártértekezletek elé, de ezt azért tettem, mert egyrészt fölöslegesnek, másrészt magától értetődőnek találtam, hogy a pártok a gondolatot rokonszenvvel fogadják. A háború elejétől mostanáig alig találkoztam ellenzékivel, aki fölhá-

borodását ne fejezte volna ki előttem, hogy az ellenzék nem avatják be a dolgokba s nem tartják méltónak arra, hogy a helyzetről felvilágosítsák s rendszeresen informálják. Azt hittem tárgyalásunk folytatása lesz az akciónak, amelyet már sokszor megbeszélünk minden körben. A kormányval való összeműködésről szóló vád ellen tiltakozom. Semminemű titkos és nem titkos összeműködésről nem tudok. Én a legszivebben működöm közre azon irányban, ami az ország jövőjének előnyére válik, mert véleményem szerint most dől el a nemzet sorsa és pedig talán örökre. — Beszélte ezután Andrassy a felelősségről, amelyről nem fél és amelyet vállal. Természetesen nem vállalhatnak felelősséget ott, ahol döntő szavuk nincs. Bizonyítja tovább, hogy az ellenőrző bizottságban részt kell venni s kijelenti, hogy a függetlenségi pártnak is részt kell venni akciójában. Kéri a pártot bizza meg az ellenőrző bizottságban való részvétellel, hogy alkalma nyíljon a király előtt is kifejezni véleményét.

Ezután Gál Sándor a párt nevében ragaszkodását fejezte ki Andrassy iránt, akit megbiztak az ellenőrző bizottságban való részvétellel.

Itt említjük meg, hogy Apponyi Albert gróf este a fővárosba érkezett.

Az angol-francia offenzíva.

Budapest, július 11. A „Torontál“ eredeti jelentése. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Berlinből sürgönyzik: A Berliner Tagblattnak jelentik a főhadiszállásról:

A franciák, éppúgy mint az angolok nagy offenzívájuk egész területén olyan áldozatokat hoznak, a melyek a tényleges eredménnyel kiálló ellentétben állnak. A tömegeket a szuggesztív hatalmas eszközeivel előkészítve hajtják előre s a végző győzelemmel biztatják őket. A gyalogosoknak megmutatták a tűzéréség pergőtűzét, hogy felbátorítsák őket. A tömegek fanatizálva törtek előre, de a németek hidegvérűségén megtört minden rohamuk. A német jelentés egyenesen leirhatatlannak mondja, amire a német gyalogság képes volt.

Rotterdamból táviratozzák: A Daily Telegram szerint, amidőn Estresnél a német hadállásokat a francia bombázás már teljesen elsöpörte, a németek eltávoztak fedezékeikből s csak három üte-

get hagytak hátra, amelyek egyike sem adta meg magát, hanem az utolsó percig küzdöttek s harcolva elesetek.

A németek bombázták az angol partvidéket.

Budapest, július 11. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Londoni hivatalos jelentés szerint, e hó 9-ikén éjjélkor német repülőgépek bombákat dobtak Anglia délkeleti partvidékére. A véddőgyük hevesen tüzeltek rájuk.

Egy német buvárhajó bravurja.

Budapest, július 11. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

A Reutter-ügynökség jelentése szerint a newyorki lapok táviratokat közölnek, a melyek szerint egy német buvárhajónak értékes festékanyagot sikerült Baltimoreba érkeztetni. A buvárhajót a parttól husz mérföldnyire angol és francia csikálók üldözték, a minek folytán a buvárhajó megérkezésében négy nappal késett.

Venizelista szabadcsapatok a bolgárok ellen.

Budapest, jul. 11. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Genfből sürgönyzik:

A Venizelisták elbocsátott tartalékosokból szabadcsapatokat alakítanak a bolgárok előnyomulása ellen. A csapatok saját szakállukra fognak működni.

HIRDETÉSEK.

Manilla

Eredeti Standard és tiszta Kender kévekötő fonál, továbbá II-od rendű

Manilla-fonál

napiáron raktárból azonnal átvehető míg a készlet tart.

Kühne gép-raktár

Nagybecskerek · Telefon-szám 128

BURGONYÁT

waggonszámra bárhol másról szállítva minden mennyiségben

KIVITELI CÉLRA KERESÜNK

Ajánlatok ármegjelöléssel és a mennyiség feltüntetésével **Milkó József Szabadka.** Postafiók 45. címre küldendők. T 1059 5-1